

української мови, її утвердження в офіційному, фаховому та повсякденному спілкуванні, яку подвижницьки здійснювала професор О.Г. Муромцева.

Ольга Черемська, Валентина Жовтобрюх (м. Харків)

Ol'ga Cherems'ka, Valentyna Zhovtoibrjrh (Kharkiv)

NOTICEABLE WORC IN UKRAINIAN SCIENCE OF LANGUAGE

(Book review on: *Muromtseva O.G. Z istoriyi ukrayins'koyi literaturnoyi movy.* – Kharkiv, 2008. – 229 s.)

Мовна мозаїка

КВОРУМ – 2/3 ВІД КІЛЬКОСТІ ЧЛЕНІВ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ

Кворум – це встановлена статутом організації (установи) найменша кількість членів, присутність якої потрібна, обов'язкова для прийняття правочинних ухвал. Здебільшого вона становить 2/3 від кількості членів організації (установи, органу).

У реченні *Кворум є, на засіданні присутні 2/3 від кількості членів спеціалізованої вченої ради* каменем спотикання, як засвідчує практика, є називання дробу 2/3, а точніше – його знаменника. Одні озвучують його **дві треті**, інші – **дві третіх**. Немає послідовності в утворенні форми знаменника дробу і в довідкових та навчальних виданнях. Форму **дві треті** пропонує чинний “Український правопис”, форму **дві третіх** – підручники, посібники та енциклопедія “Українська мова”. А яка з них правильна? Вибираючи форму знаменника, потрібно зважати на те, що дріб – число, яке складається з частин одиниці. Це може бути одна частина одиниці, поділеної на кілька однакових частин (1/2, 1/3, 1/4), або сукупність кількох однакових частин одиниці (2/3, 2/5, 3/4). Називаючи дріб, слово **частина** опускають, але її форма зумовлює форму залежного від неї порядкового прикметника в ролі знаменника дробу, пор.: **одна друга** (частина одиниці), **однієї другої** (частини одиниці), **одній другій** (частині одиниці) і т.д. У дробів, чисельник яких визначає кілька однакових частин одиниці, знаменник виражений формою родового відмінка множини порядкового прикметника, зумовленою опущеним словом **частин**. Дріб 2/3 означає дві з трьох частин одиниці. Саме тому його називають **дві третіх** і відмінюють чисельник за власне числівниковим, а знаменник – за прикметниковим зразком, пор.: **двох третіх, двом третім, двома третіми**.

Отже, правильно вживати в українській мові: *Кворум є. На засіданні присутні **дві третіх** від кількості членів спеціалізованої вченої ради; Науковий ступінь кандидата філологічних наук присуджено, якщо за нього проголосувало **три четвертих** від кількості присутніх на засіданні членів спеціалізованої вченої ради.*

Катерина Городенська